

องค์ความรู้และเทคนิคพิเศษในการปลูกสร้างสวนป่ายุคาลิปตัสโครงการพัฒนาปลูกใหม่

ในพื้นที่สวนป่าพระแสง องค์การอุตสาหกรรมป่าไม้เขตสุราษฎร์ธานี

มุ่งเน้นไปที่การบริหารจัดการที่เข้มงวด แม่นยำ และมีประสิทธิภาพสูงสุด เพื่อให้สอดคล้องกับมาตรฐานการจัดการสวนป่ายั่งยืน โดยมีแนวทางปฏิบัติและเทคนิคเฉพาะเจาะจงดังนี้

1. การวิเคราะห์และการเตรียมพื้นที่

เนื่องจากพื้นที่สวนป่าพระแสง จ.สุราษฎร์ธานี เป็นเขตที่มีฝนตกชุกและมีความชื้นสูง การเตรียมพื้นที่จึงต้องเน้นพื้นที่ที่ไม่มีน้ำท่วมขังเพื่อป้องกันรากเน่า และการจัดการวัชพืชที่มีอัตราการโตเร็ว

- การเตรียมพื้นที่เชิงกล

โดยการจ้างเหมาเอกชนชุดตอ กวาดรวมกอง เก็บbrissumเผา ไม่เดิมออกจากแปลงให้หมด เพื่อไม่ให้เป็นแหล่งสะสมของโรคและแมลง รวมถึงลดการแย่งสารอาหาร หลังจากนั้นไถบุกเบิกโดยใช้ผาน 3 พลิกดินลึกประมาณ 20-30 เซนติเมตร เพื่อตากดินไว้ 7-10 วัน และไถแปรโดยใช้ผาน 7 ไถพรวนเพื่อย่อยดินให้ละเอียดอีกครั้ง

2. การคัดเลือกสายพันธุ์และการจัดการกล้าไม้

หัวใจสำคัญของการปลูกสร้างสวนป่าแปลงใหม่คือ "สายพันธุ์ที่เหมาะสมกับพื้นที่"

- การเลือกสายพันธุ์ทนขึ้นสูง

ควรเลือกใช้กล้าไม้สายพันธุ์ลูกผสม (Hybrid Clones) เช่น *Eucalyptus camaldulensis* \times *Eucalyptus deglupta* หรือกลุ่มสายพันธุ์ที่ผ่านการคัดเลือกแล้วว่าทนทานต่อโรคใบจุดและราสีชมพู (Pink Disease) ซึ่งมีระบาดในเขตฝนชุก

- การเตรียมความพร้อมกล้าไม้ก่อนปลูก

ควรคัดขนาดกล้าไม้ให้สม่ำเสมอ (ความสูงประมาณ 25–30 เซนติเมตร) เพื่อให้ต้นไม้ในแปลงเติบโตเท่ากัน ไม่บังแสงกันเอง กล้าสมบูรณ์แข็งแรง ไม่มีโรค

3.การปลูกและการบำรุงรักษา

ซึ่งการจัดการในช่วง 1 ปีแรกถือเป็นช่วงชีวิตอัตราการรอดตายและการเจริญเติบโต

- **การปลูก** ควรเริ่มปลูกทันทีในช่วงต้นฤดูฝน (หลังฝนตกชุกต่อเนื่องจนดินมีความชื้นลึกเกิน 15 เซนติเมตร) เพื่อให้ระบบรากตั้งตัวได้เต็มที่ก่อนเจอปัญหาทั้งช่วง โดยมีขั้นตอนดังนี้

1. วางแนวระยะปลูกขนาด 2x3 เมตร (267 ต้นต่อไร่)
2. ขุดหลุมขนาดกว้าง 30x30 เซนติเมตร และลึก 30 เซนติเมตร ใส่ปุ๋ยรองก้นหลุม โดยใช้ปุ๋ยฟอสเฟตสูตร 0-46-0 ประมาณ 1-2 กำมือ คลุกเคล้ากับดินก้นหลุมเพื่อเป็นสารอาหารเริ่มต้นให้รากเดินได้ไว
3. วางต้นกล้าลงตรงกลางหลุม ให้ระดับผิวดินของก้นกล้าเสมอกับระดับผิวดินเดิมของปากหลุม หรือต่ำกว่าเล็กน้อยไม่เกิน 1 เซนติเมตร โยยดินรอบๆ กลบลงในหลุม จากนั้นใช้มือหรือเท้ากดดินรอบโคนต้นให้แน่นพอประมาณ เพื่อไม่ให้ต้นโยกเยกเมื่อโดนลมหรือฝนตกชุก
4. การปลูกซ่อม หลังจากปลูกไปแล้ว 2-3 สัปดาห์ ให้เดินสำรวจแปลง หากพบต้นไหนตายให้รีบนำต้นกล้าใหม่มาปลูกซ่อมทันที เพื่อให้โตทันกัน

- การกำจัดวัชพืชและการใส่ปุ๋ยบำรุง ดังนี้

กำจัดวัชพืชครั้งที่ 1 (ต้นไม้อายุ 1-2 เดือน) โดยการถากรอบโคนต้นรัศมี 50 เซนติเมตร พร้อมขุดหลุมห่างจากลำต้นประมาณ 20 เซนติเมตร จำนวน 2 หลุมด้านตรงกันข้ามกัน เพื่อฝังกลบปุ๋ยบำรุงต้น หลุมละ 50 กรัม

กำจัดวัชพืชครั้งที่ 2 (ต้นไม้อายุ 4-6 เดือน) โดยการไถพรวนยกทรง พร้อมขุดหลุมห่างจากลำต้นประมาณ 50 เซนติเมตร จำนวน 2 หลุมด้านตรงกันข้ามกัน เพื่อฝังกลบปุ๋ยบำรุงต้นสูตร 15-15-15 หลุมละ 100 กรัม

4.การลิดกิ่ง

เมื่อต้นยูคาลิปตัสเริ่มโตขึ้น (อายุประมาณ8เดือน)ควรลิดกิ่งด้านล่างที่แห้งหรือกิ่งที่ไม่สมบูรณ์ออก เพื่อให้ลำต้นเปลาตรง สูงชะลูด และลดรอยตาไม้ที่จะเกิดขึ้นในเนื้อไม้

5.การสำรวจอัตราการรอดตายและการเจริญเติบโต

เพื่อการบริหารจัดการแปลงปลูกไม้เศรษฐกิจให้บรรลุเป้าหมายได้อย่างมีประสิทธิภาพสูงสุดโดยมีความสำคัญในด้านต่างๆดังนี้

1. การควบคุมมาตรฐานและการบริหารความเสี่ยง

- ประเมินคุณภาพและเทคนิคการจัดการ : อัตราการรอดตายในช่วงแรกจะสะท้อนถึงคุณภาพของต้นกล้า ความเหมาะสมของสภาพดินและความถูกต้องของเทคนิคการปลูก หากอัตราการรอดตายต่ำจะได้มีการปรับปรุงกระบวนการทำงาน

- วางแผนปลูกซ่อมเพื่อรักษาความหนาแน่น: ทำให้ทราบจำนวนและพิกัดที่ต้องปลูกซ่อมได้อย่างแม่นยำ การรีบปลูกซ่อมตั้งแต่ช่วงต้นจะช่วยให้ต้นไม้ในแปลงมีอายุใกล้เคียงกัน ลำต้นเติบโตสม่ำเสมอ ไม่นอนต้นเดิมบดบังแสงแดด

2. การวิเคราะห์ศักยภาพของพื้นที่และความเหมาะสมของสายพันธุ์

- ประเมินความสมบูรณ์ของดินและสภาพแวดล้อม : ข้อมูลการเจริญเติบโต (เช่น ความสูง และขนาดเส้น

ผ่านศูนย์กลางเพียงออก) จะเป็นตัวบ่งชี้ว่า สภาพดิน ปริมาณน้ำฝน และการใส่ปุ๋ยบำรุงในพื้นที่นั้นๆ เอื้อต่อการเจริญเติบโตมากน้อยเพียงใด

- คัดเลือกสายพันธุ์ที่เหมาะสมที่สุด: ในกรณีที่มีการทดลองปลูกหลายสายพันธุ์หรือหลายโคลน ข้อมูลการเติบโตจะช่วยเปรียบเทียบให้เห็นชัดเจนว่า สายพันธุ์ไหนสามารถปรับตัวและให้ผลตอบแทนที่ดีที่สุดในสภาพแวดล้อมนั้นๆ

3. การวางแผนบำรุงรักษาเชิงรุก

- ชีววัดความจำเป็นในการจัดการวัชพืชและโรคแมลง: หากอัตราการเจริญเติบโตหยุดชะงักหรือต่ำกว่ามาตรฐาน แต่อัตรารอดตายยังสูง อาจเป็นสัญญาณเตือนว่ากำลังเกิดการแย่งอาหารจากวัชพืช หรือมีโรคและแมลงศัตรูพืชเข้าทำลาย ทำให้ผู้จัดการแปลงสามารถเข้าแก้ไขได้ทันท่วงทีก่อนจะเกิดความเสียหายเป็นวงกว้าง

- ปรับเปลี่ยนสูตรและปริมาณการใส่ปุ๋ย: ช่วยให้สามารถปรับแผนการให้ปุ๋ยเคมีหรือปุ๋ยอินทรีย์ให้สอดคล้องกับความต้องการของต้นไม้ในแต่ละช่วงอายุได้อย่างแม่นยำ

4. การคาดการณ์ผลผลิตและการบริหารจัดการเชิงธุรกิจ

- คำนวณปริมาณเนื้อไม้ล่วงหน้า: การนำอัตราการรอดตาย (จำนวนต้นที่เหลืออยู่จริง) มาคำนวณร่วมกับอัตราการเจริญเติบโต (ปริมาตรไม้ต่อต้น) จะทำให้ผู้บริหารแปลงสามารถคาดการณ์ปริมาณเนื้อไม้ทั้งหมดที่จะได้รับเมื่อครบกำหนดอายุตัดฟันได้อย่างใกล้เคียงความเป็นจริง

- วางแผนการตลาดและการส่งมอบ: ช่วยให้องค์กรสามารถวางแผนการตัดฟัน บริหารจัดการและทำข้อตกลงซื้อขายล่วงหน้ากับโรงงานแปรรูปหรืออุตสาหกรรมต่อเนื่องได้อย่างมีประสิทธิภาพ ลดความเสี่ยงจากการส่งมอบสินค้าไม่ได้ตามเป้าหมาย

5. การตรวจสอบความคุ้มค่าและความโปร่งใสของโครงการ

- ดัชนีชี้วัดความสำเร็จ (KPIs): สำหรับหน่วยงานหรือองค์กร ข้อมูลทั้งสองส่วนนี้ใช้เป็นหลักฐานเชิงประจักษ์ที่แสดงถึงความสำเร็จของโครงการป่าปลูก ช่วยรองรับมาตรฐานการจัดการป่าไม้ในระดับสากล และแสดงถึงความคุ้มค่าของการใช้จ่ายงบประมาณอย่างโปร่งใส

6. ป้องกันไฟ

- เป็นหนึ่งในมาตรการบริหารจัดการพื้นที่ปลูกสร้างสวนป่าแปลงใหม่ ที่มีความสำคัญอย่างยิ่ง โดยเฉพาะในการป้องกันและลดความสูญเสียจากภัยไฟป่า